

SAYI : 2019/8111-S.12413
BAŞVURU NO : 2019/7427
KARAR TARİHİ : 09/09/2019

KISMEN TAVSİYE KISMEN RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, Sosyoloji tezli yüksek lisans programına öğrenci kabulünde yapılan sözlü mülakata ilişkin itirazları ile mülakatın yeniden yapılması talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 03/04/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 03/04/2019 tarihinde e-başvuru yoluyla başvuran; 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi için Erciyes Üniversitesi ... Bilimler Enstitüsü ... Tezli Yüksek Lisans Programına başvurduğunu, başvuru bilgilerinin geçici başvuru listesinde çıkmadığını, bunun düzeltilmesini istediği halde mülakat listesinde de isminin çıkmaması üzerine yetkilileri sözlü olarak durumdan haberdar ettiğini ve böylece mülakata girebildiğini, ancak başvuru puanının 58,7610 olması gerekirken hatalı olarak 51,4630 puanla mülakata girdiğini, bu haliyle girdiği mülakatta bilimsel olmayan sorular sorulduğunu ve sonuç olarak elendiğini, 29/08/2018 tarihli dilekçesiyle itirazda bulunduğunu, ancak herhangi bir cevap alamadığını ifade etmekte ve söz konusu hatanın düzeltilip objektif, denetlenebilir bir mülakat sınavı yapılmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 13/05/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına istinaden Erciyes Üniversitesi Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı 16/05/2019 tarihli ve ... sayılı yazısında;

2.1) “2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı Güz yarıyılı lisansüstü programa başvurular 06-08 Ağustos 2018 tarihleri arasında Öğrenci İşleri Daire Başkanlığımız tarafından alınmış ve lisansüstü programlara kesin kayıt hakkı kazanan asil öğrencilerin kayıt işlemleri 28-29 Ağustos 2018 tarihleri arasında tamamlanmıştır. 2018-2019 Güz yarıyılında Üniversitemiz ... Bilimler Enstitüsü ... Tezli yüksek lisans programına Kamu Yönetimi mezunu olarak başvuru yapmıştır. Adı geçen aday öğrencinin ilan edilen aday başvuru listesinde adının gözükmemesi ve bunun düzeltilmesi talebi üzerine; mülakat sınavına girmiş ve ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından mülakat sınavı yapılmıştır. 27/08/2018 tarihinde giren aday

öğrencilerin kesin sonuç listesi web sayfamızda ilan edilmiştir. 14 Ağustos 2018 tarihinde ... Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından yapılan mülakat sınavında aday öğrenci 100 üzerinden 10 puan mülakat notu almış ve ... tezli yüksek lisans programının özel şartlarından “Bu Anabilim Dalında mülakat sınavı yapılacaktır. Yazılı sınav yapılmayacaktır. Mülakat notu 60'ın altında olan aday değerlendirmeye alınmayacaktır.” maddesi gereği başarısız olmuş ve programa yerleşememiştir. Dolayısıyla hesaplanan başarı puanı başvuran adayların; ALES puanının %50'si, lisans mezuniyet notunun %15'i, yabancı dil notunun %15'i, mülakat/yazılı sınavı notunun % 20'si dikkate alınarak sıralaması yapılmıştır. Başarı notu ne olursa olsun mülakat notu 60'ın altında olan aday öğrenciler hiçbir şekilde değerlendirmeye alınmamış ve kesin kayıt hakkı verilmemiştir...”

2.2) Yazı ekinde yer alan ... Anabilim Dalı Başkanlığı'nın açıklamalarında; “2018-2019 Eğitim Öğretim yılı Güz döneminde Erciyes Üniversitesi ... Bilimler Enstitüsü ... Tezli Yüksek Lisans programına başvuruda bulunan'nın itirazı bölümümüzce incelenmiş ve itirazının haklı sebeplere dayanmadığı aşağıdaki nedenlerden ötürü tespit edilmiştir.

1. Başvuru sırasında başvuru puanının hesaplanmasında Erciyes Üniversitesi ... Bilimler Enstitüsü ... Anabilim Dalı Başkanlığının herhangi bir sorumluluğu bulunmamaktadır.

Şikâyetçi kendi beyanında puanlamanın sınav öncesinde düzeltilerek sınava girdiğini beyan etmektedir. Mülakat sınavından önce başvuru yapan her öğrenci, ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması, yabancı dil puanı gösteren belgeler ile başvurusunu yapmaktadır. Başvuru yapan öğrencinin başvuru sonuç puanına mülakat aldığı not belirli bir oranda etki etmektedir. Akademik teamüller gereği mülakatta verilen not sadece mülakata giren kişinin mülakat sırasında sorulan sorulara verdiği cevaplar çerçevesinde belirlenmektedir. Mülakata giren kişinin mülakattan aldığı not sadece ve sadece mülakat performansı ile ilgilidir. Şikâyetçi girdiği mülakattan gösterdiği performans neticesinde 100 üzerinden 10 puan almıştır. Mülakat sonucunda aldığı notun ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması ve yabancı dil puanı ile ilgisi bulunmamaktadır. Adayın sınav sonuç notunu gösteren link aşağıda verilmiştir. https://obisis2.erciyes.edu.tr/Files/..._BILIMLER_ENSTITUSU_MULAKATLI_V27.pdf

2. Şikâyetçi mülakat sınavında bilimsel olmayan sorular sorulduğunu iddia etmektedir. Mülakat sınavına giren Akademik personel mülakat sınavında adaya ... yüksek lisans eğitimine uygun olup olmadığını ölçen sorular yönelmiş. Kişisel hiçbir soru yöneltilmemiştir. Mülakat sınavına giren üç akademisyen de bu bağlamda sorular yöneltilmiştir. Adayın bilimsel olarak ... yüksek lisans eğitimine uygun olup olmadığını üç farklı soru grubu ile test edilmiştir. a. Adayın ... bilim dalı literatürüne hâkim olup olmadığını ölçen sorular,

b. Adayın ... yüksek lisans eğitimi yapmak isteme nedenleri anlamaya yönelik sorular,

c. Adayın yüksek lisans eğitiminin gerektirdiği koşulları yerine getirip getiremeyeceğini anlamaya yönelik sorular.

Aday bu sorulara verdiği cevaplar doğrultusunda bir mülakat puanı almıştır. Bunun dışında adaya kişisel hiçbir soru yöneltilmemiştir. Adayın mülakat sınavında bilimsel olmayan sorular sorulduğu iddiası tamamen temelsiz ve geçersizdir.”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın, "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler..."

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

5) 6/11/1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun;

5.1) "Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar" başlıklı 44 üncü maddesinin (c) bendinde; "... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

5.2) "Lisansüstü öğretim:" başlıklı 50 inci maddesinin a bendinde; "Lisans düzeyinde öğrenim gördükten sonra, yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans, veteriner hekimlikte uzmanlık, doktora ya da tıpta uzmanlık öğrenimi yapmak isteyenler, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre seçilirler."

6) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin "Yüksek Lisans Programları" "Başvuru ve kabul" başlıklı 5 inci maddesinde; "(1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu puan türünde senato tarafından belirlenecek 55 puandan az olmamak üzere ALES puanına sahip olmaları gerekir... (3) Mezun durumda olan/olabilecek adayların başvurusuna ilişkin esaslar, ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususlar senato tarafından belirlenir.

(4) Yükseköğretim kurumları yüksek lisans programlarına yalnız ALES puanı ile de öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanına ek olarak lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucunu da değerlendirmeye alabilir."

7) 16/02/2017 tarihli ve 29981 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin;

7.1) "Başvuru şartları" başlıklı 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında; "(3) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların; a) İlgili alanda veya anabilim/anasanat dalının önerisi ile enstitü yönetim kurulunun belirlediği alanlarda lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. b) ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten başvurduğu programın puan

türünden 55 standart puandan az olmamak koşulu ile Senatoca belirlenecek ALES standart puanına sahip olmak veya Üniversitelerarası Kurul tarafından ALES'e eşdeğer kabul edilen bir sınavdan eşdeğer bir puan almış olmaları gerekir.”

7.2) “Öğrenci kabulü” başlıklı 14 üncü maddesinin ilgili fıkralarında; “(1) Başvurular, enstitü yönetim kurulu tarafından aşağıdaki esaslara göre değerlendirilir ve ilan edilen kontenjanlar dikkate alınarak başarılı adaylar belirlenir:

a) Başvurularda adayın değerlendirmeye alınacak tüm notları 100 üzerinden yapılan değerlendirmeye dönüştürülür. Mezuniyet not ortalaması diplomalarında 100'lük sistem ile birlikte farklı sistemde olanlar (4'lük, 3'lük ve benzeri) ile sadece farklı sistemde olanların (4'lük, 3'lük ve benzeri) farklı sistemden 100'lük not sistemine dönüşüm hesabında Yükseköğretim Kurulunun 100'lük not sisteme dönüşüm tablosu esas alınır.

b) Tezli yüksek lisans programlarına öğrenci kabulündeki değerlendirmede, giriş sınavında mülakat ve/veya yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı yapılmıyorsa; ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %30'u ve varsa yabancı dil puanının % 20'si alınır. **Mülakat ve/veya bilimsel değerlendirme yazılı sınavı yapılan anabilim dallarında ise ALES puanının %50'si, lisans not ortalamasının %15'i, yabancı dil puanının % 15'i ve mülakat ve/veya yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavının %20'si alınır. Toplam puanın en az 50 olması gerekir.** YDS ya da Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir sınavdan yabancı dil belgesi bulunmayan adayların, yabancı dil puanı sıfır kabul edilerek hesaplama yapılır. **50 puanın üstündeki adaylar, en yüksek puandan itibaren sıralanarak ilan edilen kontenjanlara göre ilgili programlara yerleştirilir. Puan eşitliği durumunda ALES puanı yüksek olan aday tercih edilir. Mülakat sınavına girmeyen aday başarısız sayılır.**

...

f) Jüriler ilanda belirtilen tarih, saat ve yerde toplanır ve zorunlu haller dışında değerlendirme ve seçme işlemlerini aynı gün içinde tamamlar. Adaylar enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen esaslar ve kontenjanlar dikkate alınarak başarı durumuna göre liste halinde sıralanır. Jüri üyeleri tarafından imzalanmış liste, tutanak ve adaylara ait başvuru evrakı ilgili anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından enstitü müdürlüğüne sunulur.”

8) Erciyes Üniversitesi ... Bilimler Enstitüsü 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Yarıyılı Lisansüstü Programlar Kontenjanlar ve Özel Şartlar altında ... Anabilim Dalı için “Bu Anabilim Dalına başvuracak adayların ALES sözel/sayısal/eşit ağırlık puanı değerlendirilecektir. 1- Tezli yüksek lisans programına Fakültelerin Sosyoloji, Felsefe, Antropoloji, İktisat, Siyaset Bilimi, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Mimarlık ve Şehir Bölge Planlama Bölümü mezunları başvurabilir. 2- Doktora Programına, Yüksek Lisansını veya lisansını ... alanında tamamlayanlar başvurabilir. 3- Bu Anabilim Dalında mülakat sınavı yapılacaktır. Yazılı sınav yapılmayacaktır. Mülakat notu 60'ın altında olan aday değerlendirmeye alınmayacaktır.”
düzenlemelerine yer verilmiştir.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER'İN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

9) Başvuranın iddiaları, İdarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10) Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran ...’nın; Erciyes Üniversitesi ... Bilimler Enstitüsü ... Tezli Yüksek Lisans Programı 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Güz Dönemi alımları için başvurduğunda başvuru bilgilerinin geçici başvuru listesinde çıkmadığı, bunun düzeltilmesini istediği halde mülakat listesinde de isminin çıkmadığı, yetkilileri sözlü olarak durumdan haberdar etmesi üzerine mülakata girebildiği, ancak başvuru puanının 58,7610 olması gerekirken hatalı olarak 51,4630 puanla mülakata girdiği, bu haliyle girdiği mülakatta ne iş yaptığı, neden bu bölümü tercih ettiği gibi bilimsel olmayan, ayrıca kayıt altına alınmayan, denetlenebilir ve ölçülebilir de olmayan sorular sorulduğu ve sonuç olarak elendiği açıklamalarıyla söz konusu hatanın düzeltilip objektif, denetlenebilir bir mülakat sınavı yapılmasını talep ettiği görülmüştür.

11) İlgili idarenin açıklamalarına bakıldığında;

11.1) Başvuranın mülakat listesinde isminin çıkmaması ve sonradan eklenmesiyle mülakata girmesi hususunda; Kamu Yönetimi mezunu olarak başvuru yapan başvuranın, ilan edilen aday başvuru listesinde adının gözükmemesi ve bunun düzeltilmesi talebi üzerine mülakat sınavına girdiği, mülakat sınavından önce başvuru yapan her öğrencinin, ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması, yabancı dil puanını gösteren belgeler ile başvuru yaptığı, akademik teamüller gereği mülakatta verilen notun sadece mülakat sırasında sorulan sorulara verilen cevaplar çerçevesinde belirlendiği, böylelikle mülakattan alınan notun sadece ve sadece mülakat performansı ile ilgili olduğu, başvuranın mülakatta gösterdiği performans neticesinde 100 üzerinden 10 puan aldığı, mülakat sonucunda aldığı notun ALES puanı, lisans mezuniyet not ortalaması ve yabancı dil puanı ile ilgisi bulunmadığı;

11.2) Başvuranın mülakat sınavında bilimsel olmayan sorular sorulduğu iddiasına ilişkin olarak ise; jüri üyelerinin mülakat sınavında adaya ... yüksek lisans eğitimine uygun olup olmadığını ölçen sorular yönelttiği, bu çerçevede başvuranın, ... bilim dalı literatürüne hâkim olup olmadığını, ... yüksek lisans eğitimi yapmak isteme nedenleri ve yüksek lisans eğitiminin gerektirdiği koşulları yerine getirip getiremeyeceğini anlamaya yönelik sorular sorulduğu ve başvuranın verdiği cevaplar doğrultusunda söz konusu puanı aldığı, bunlar dışında kişisel hiçbir soru yöneltilmediği, bilimsel olmayan sorular sorulduğu iddiasının tamamen temelsiz olduğu açıklamalarına yer verildiği görülmüştür.

12) İlgili mevzuatta; lisansüstü eğitim usul ve esaslarının Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceğinin ve yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans yapmak isteyenlerin, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre seçileceğinin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda

hüküm altına alındığı; buna göre yüksek lisans programlarına kabullerde, yükseköğretim kurumunun yalnız ALES puanı ile öğrenci kabul edebileceği gibi ALES puanı yanı sıra yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu ile lisans not ortalamasının da değerlendirilebileceğinin ve mezun durumda olan/olabilecek adayların başvurusuna ilişkin esaslar ile ALES puanının %50'den az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı ve lisansüstü eğitim-öğretime öğrenci kabulüne dair diğer hususların senato tarafından belirleneceğinin Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliğinde düzenlendiği ve yukarıda 7 nolu paragrafta açıklandığı üzere Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde ise anabilim dallarınca mülakat ve/veya yazılı bilimsel değerlendirme sınavı yapılabileceğinin, jüri üyeleri tarafından imzalanmış liste, tutanak ve adaylara ait başvuru evrakının ilgili anabilim dalı başkanlığı tarafından enstitü müdürlüğüne sunulacağı, adayların enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenen esaslar ve kontenjanlar dikkate alınarak başarı durumuna göre liste halinde sıralanacağı, yani başvuruların enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirileceğinin ve bu değerlendirmede, ALES puanının %50'sinin, lisans not ortalamasının %15'inin, yabancı dil puanının % 15'inin ve mülakat sınavının %20'sinin alınacağı ve toplam puanın en az 50 olması gerektiğinin, 50 puanın üstündeki adayların, en yüksek puandan itibaren sıralanarak ilan edilen kontenjanlara göre ilgili programlara yerleştirileceğinin, puan eşitliği durumunda ALES puanı yüksek olan adayın tercih edileceğinin düzenlendiği görülmüştür.

13) Dosya kapsamında yapılan incelemede; yukarıda 8 nolu paragrafta yer verilen duyuru metninde “Bu Anabilim Dalına başvuracak adayların ALES sözel/sayısal/eşit ağırlık puanı değerlendirilecektir.” İbaresinin bulunduğu, hâlbuki Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre **başvurulan programın puan türünden 55** puandan az olmamak koşulu ile Senatoca belirlenecek ALES puanına sahip olunması gerektiği, ... programının puan türünün Eşit Ağırlık (EA) olması karşısında, eşit ağırlık dışında puan türlerinin dikkate alınamayacağı, ancak mülakata giren adayların her birinin mezun olduğu alanın hâlihazırda eşit ağırlık puan türünde alım yapan bölümler olması karşısında bu durumun yaşanmadığı tespit edilmiştir.

14) Diğer yandan, yapılan sözlü mülakatta sorulan sorulara, verilen cevaplara ve yapılan değerlendirmelere ilişkin tutanak olmadığı, sadece verilen notların tutanak altına alındığı görülmüş olup yüksek lisans mülakat notlarına ilişkin listeye ve oluşan başarı sıralamasına bakıldığında, başarılı olan tüm adayların mülakat notlarının 90, 95 veya 100 olduğu, yerleşemeyen adayların mülakat notlarının ise sadece üçünün 45 olmak üzere diğer çoğunluğun 15 ve 10 olduğu görülmüştür.

15) Danıştay 2 nci Dairesinin 27/03/2017 tarihli ve E:2016/7249, K:2016/7249 sayılı Kararı'nda, sözlü sınavda “değerlendirme kriterlerinden bir kısmının somut bilgi ve belgeye dayandırılması zorunluluğu bulunmakta iken, bir kısmının gözlem ve kanaate dayalı olduğu açıktır. Bu düzenlemeye dayalı olarak yapılan ve davacının başarısız sayıldığı sınavda gözlem ve kanaate dayalı kriterler yönünden ilgilinin başarısız olarak değerlendirilmesine etki eden hususların ortaya konulması, somut bilgi ve belgeye dayandırılması, mümkün olan haneler bakımından ise başarısız olarak değerlendirilmesine etki eden hususların somut bilgi ve belge ile kanıtlanması gerekmektedir. Bunun da, adayların katıldığı sözlü sınav öncesinde, sınavda

sorulacak soruların hazırlanması, her adaya sorulan soruların ve verilen cevapların kayda geçirilmesi ve adayların verdiği yanıtlara hangi komisyon üyesince, hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı gösterilmesi halinde mümkün olduğu açıktır.” ifadelerine yer verilmektedir.

16) Sözlü sınavlarda, adayların sınav esnasında göstereceği performansa göre puan verilmektedir. Hangi durumlarda kaç puanın verileceği ve adayın yeterli performansı gösterip gösteremediği hususlarının bütün yönleriyle önceden nesnel kurullarla düzenlenmesi mümkün değildir. Bu konular sınavı yapan kişilerin takdirine bırakılmıştır. İdarenin takdir yetkisini kullanırken kendisine verilen takdir yetkisi amacı doğrultusunda yasaların koyduğu sınırlar içinde kalarak hareket etmesi, kamu yararı için ve kamu hizmeti gereğine uygun olarak kullanması ve takdir yetkisine dayanılarak yaptığı işlemlerin gerekçeli olması gerektiği kabul edilmektedir.

17) İdarenin göndermiş olduğu bilgi ve belgelerin incelenmesinden sözlü sınav değerlendirme tutanağındaki puanlamaya ilişkin takdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olarak kullanıldığı ve sübjektif bir değerlendirme yapıldığına dair herhangi bir kanıt sunulamadığı, makul şüphe ve somut bilgiye ulaşamadığı gibi Kurumumuzca da bu yönde bir saptama yapılamamıştır. Somut olay kapsamında idare tarafından Kurumumuza gönderilen belgeler incelendiğinde, başvuru sahibinin yüksek lisans mülakat puanı, ortalamasının başarılı sayılmasına yetecek bir puan olmadığından yönetmelikte belirlenen usule uygun olarak yapılan sınav sonucunda yönetmelikte öngörülen başarı notunun altında puan alan başvuru sahibi hakkında kurulan işlemde hukuka aykırı bir hususa rastlanılmamıştır.

18) Başvuranın iddiaları, idarenin açıklamaları ve ilgili mevzuat birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın, “ne iş yaptığı, neden bu bölümü tercih ettiği gibi bilimsel olmayan sorular sorulduğu” iddiası ile idarenin, “adayın ... bilim dalı literatürüne hâkim olup olmadığı, neden yüksek lisans yapmak istediği, yüksek lisans eğitiminin gerektirdiği koşulları yerine getirip getiremeyeceği gibi adayın ... yüksek lisans eğitimine uygun olup olmadığını ölçen sorular yöneltildiği” şeklindeki açıklamalarının örtüştüğü, söz konusu işlemlerin hukuka ve hakkaniyete aykırı yapıldığına dair bir bilgi ve belge ibraz edilemediği gibi dosya kapsamında aksini gösterir bir bilgi ve belgenin de tespit edilemediği, sorulara verilen cevapların puan verilmek suretiyle değerlendirilmesi sonucunda yönetmelikte öngörülen başarı notunun altında puan alan başvuru sahibi hakkında kurulan işlemde hukuka aykırılık tespit edilemediği, mülakat sınavına ilişkin işlemlerin hukuka uygun olduğu, başvuru sahibinin sınav sonucunun yeniden incelenmesi ve değerlendirilmesi talebinin İdare tarafından reddedilmesi işlemi hukuka aykırılık bulunmadığı, nesnel ve denetlenebilir değerlendirme adına sözlü mülakata ilişkin bir tutanak ve/veya kamera kaydı olmaması nedeniyle başvurunun reddi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

19) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; Üniversite tarafından başvurana

verilen cevapta “**karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi**” ilkelerine uyulmadığı; daha önemlisi ise **Yükseköğretim Kurumları Etik Davranış İlkelerinden de olan “Bilimsel Değerlendirme Etiğine” göre bilimsel değerlendirmelerde “açık ve şeffaf” olmanın ve “gerekçelendirmenin” beklendiği**, ancak yapılan sözlü mülakatta sorulan sorulara, verilen cevaplara ve yapılan değerlendirmelere ilişkin herhangi bir gerekçeli kayıt tutulmadığı tespit edildiğinden bundan böyle bu hususa **azami dikkat edilmesi** gerektiği; ayrıca mevzuata göre başvuru programının puan türünün ALES puanına, yani eşit ağırlık puanına, bakılması gerekirken “... Anabilim Dalına başvuracak adayların ALES sözel/sayısal/eşit ağırlık puanının değerlendirileceğinin” ilan edilemeyeceği, böylelikle idarenin “mevzuata uygun” işlem yapması gerektiği değerlendirilmiş olup **idarenin bahse konu ilkelere uygun davranması** önerilmektedir.

20) Ayrıca, İdarenin cevabi yazısı ve sunulan belgelerden Komisyon üyelerince takdir edilen notların sözlü sınav değerlendirme formunda ayrı ayrı gösterildiği bir tutanak bulunmadığı, ilgili formda komisyon üyelerince başvurana ilişkin özel bir değerlendirme yapılmadığı, soru ve cevaplara ilişkin herhangi bir gerekçeli tutanak tutulmadığı, sorulacak sorular için bir puanlama kriteri belirlenmediği ve cevap anahtarı hazırlanmadığı görüldüğünden başvurana sorulan soruların, başvuranın ... bilim dalı literatürüne hâkim olup olmadığı, yüksek lisans eğitiminin gerektirdiği koşulları yerine getirip getiremeyeceğini ölçmeye yönelik olup olmadığı ve başvuranın sınav kurulu tarafından neden başarısız değerlendirildiğinin tespiti mümkün olamamıştır. Bu itibarla, idarenin sözlü sınav öncesinde, bir puanlama kriteri düzenlemesi, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, sorulan bilgi sorularına adayların verdiği yanıtlara ve kişisel niteliklerine göre yapılan değerlendirmede hangi komisyon üyesince hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı ve gerekçeleriyle gösterilmesi, sözlü sınavın nesnelliği ve denetime tabi tutulabilmesi açısından aranan kriterler olduğundan; sözlü sınavların iyi yönetim ilkelerinden olan “nesnellik”, “tarafsızlık”, “şeffaflık”, “hesap verilebilirlik” ve “kararların gerekçeli olması” ilkelerine uygun yapılmasını teminen, idarenin bundan sonra düzenleyeceği sözlü sınavlar öncesinde, bilgi soruları ve cevap anahtarlarını hazırlaması, sınavlara giren adaylara sorulan sorular ve adaylar tarafından verilen cevapların ve ilaveten komisyon üyelerince takdir edilen puanların gerekçelerini ortaya koyacak tedbirler alması yönünde tavsiyede bulunulması gerektiği değerlendirilmiştir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

21) 6328 sayılı Kanunun 21’inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurumumuz tarafından reddedilmesi hâlinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. 21 inci maddenin ikinci fıkrası uyarınca ise tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır. Buna göre; ilgili İdarenin eylem ve işlemlerine karşı dava açma süresinden arta kalan sürede Kayseri İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytin dalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA
Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65
e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi
<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Yukarıda yapılan açıklamaların, anılan mevzuat hükümlerinin ve tüm dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesi neticesinde **BAŞVURUNUN KISMEN KABULÜ ile KISMEN REDDİNE,**

Başvuranın sözlü sınavın iptal edilerek yeniden yapılması talebinin **REDDİNE;**

Sözlü sınavların iyi yönetim ilkelerinden olan “nesnellik”, “tarafsızlık”, “şeffaflık”, “hesap verilebilirlik” ve “kararların gerekçeli olması” ilkelerine uygun yapılmasını teminen, İdarenin bundan sonra düzenleyeceği sözlü sınavlarda sınavlara giren adaylara sorulan sorular ile adaylar tarafından verilen cevapları belirlemesi ve ilaveten her bir komisyon üyesince ayrı ayrı olmak üzere takdir edilen puanların gerekçelerini ortaya koyacak tedbirler alması yönünde **ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanun’un 20’nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, Erciyes Üniversitesi Rektörlüğünce bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın **BAŞVURANA ve ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi’nce karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi